

Fondacija Fond za humanitarno

Žene u crnom
Beograd

SANDŽAČKI ODBOR
ZA LJUDSKA PRAVA

Sjeverin – 32 godine čekanja na pravdu

Navršile su se 32 godine od otmice i ubistva 17 građana Srbije bošnjačke nacionalnosti iz Sjeverina kod Priboja.

Ispred porodične kuće u Sjeverinu, 21. oktobra 1992. godine, otet je **Sabahudin Ćatović**.

Sutradan, 22. oktobra, pripadnici jedinice „Osvetnici”, koja je delovala u okviru Vojske Republike Srpske, presreli su autobus užičkog preduzeća „Raketa”, koji je saobraćao na redovnoj liniji Priboj–Rudo–Priboj. Nakon što su legitimisali sve putnike, iz autobusa su izveli 16 građana bošnjačke nacionalnosti, te ih vojnim kamionom odvezli u pravcu Višegrada, gde su ih brutalno pretukli i potom ubili na obali Drine.

Žrtve tog zločina su:

Alija Mandal, Derviš Softić, Esad Džihić, Hajrudin Sajtarević, Idriz Gibović, Medo Hodžić, Medredin Hodžić, Mehmed Šebo, Mevlida Koldžić, Mithad Softić, Mujo Alihodžić, Mustafa Bajramović, Ramahudin Ćatović, Ramiz Begović, Sead Pecikoza, Zafer Hadžić.

Za zločin u Sjeverinu, Okružni sud u Beogradu je, u julu 2005. godine, osudio komandanta jedinice „Osvetnici” Milana Lukića i pripadnike te jedinice Olivera Krsmanovića i Dragutina Dragičevića na po 20 godina zatvora, a Đorđa Ševića na 15 godina zatvora.

Do danas su pronađeni posmrtni ostaci samo Medredina Hodžića, a ostale žrtve se već 32 godine vode kao nestala lica. [Zahtev](#) da Komisija za nestale Vlade Republike Srbije isuši jezero Perućac kako bi se pronašli nestali meštani Sjeverina nije prihvaćen.

Porodicama žrtava još uvek nije priznat status porodica civilnih žrtava rata, zbog toga što [Zakon o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica](#) onemogućava sticanje tog statusa žrtvama koje su tokom ratova u Jugoslaviji nastradale ili povređene van teritorije Srbije.

Tužba porodica protiv Republike Srbije zbog nesprečavanja zločina i obaveze da zaštiti građane pograničnog područja u vreme trajanja oružanog sukoba u BiH odbijena je s obrazloženjem da ne postoji veza države Srbije i zločina koji je počinjen. Evropski sud za ljudska prava odbio je da razmatra predstavku članova porodica s obrazloženjem da se zločin dogodio pre nego što je Srbija ratifikovala Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Time su iscrpljene sve pravne instance kojima su se porodice žrtava mogle obratiti za ostvarenje svog prava na naknadu štete.

Spomen-obeležje posvećeno žrtvama zločina u Sjeverinu podignuto je na privatnom posedu porodice ubijenog Ramiza Begovića. Na obeležavanju godišnjice zločina učestvuje i predsednik Opštine Priboj, što je redak primer zvanične podrške očuvanju sećanja na ubijene građane Srbije iz Sjeverina. Uprkos tome, to sećanje ostaje na lokalnom nivou i nije prisutno u zvaničnim komemorativnim praksama.

Fond za humanitarno pravo, Žene u crnom, Sandžački odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda i Inicijativa mladih za ljudska prava podsećaju na činjenice o tom zločinu i zahtevaju od institucija aktivnu potragu za žrtvama koje se i dalje vode kao nestale i dodeljivanje statusa civilne žrtve rata:

Predmet: [„SJEVERIN” \(Milan Lukić i dr.\)](#)

Izveštaji:

[Pod lupom br. 2, februar 1993. godine](#)

[Pod lupom br. 4, maj 1993. godine](#)

[Pod lupom br. 22, maj 1996. godine](#)

Digitalna kolekcija: [Zločini u Sandžaku devedesetih godina](#)

Prikaz: [Teror nad Bošnjacima u Sandžaku tokom devedesetih](#)